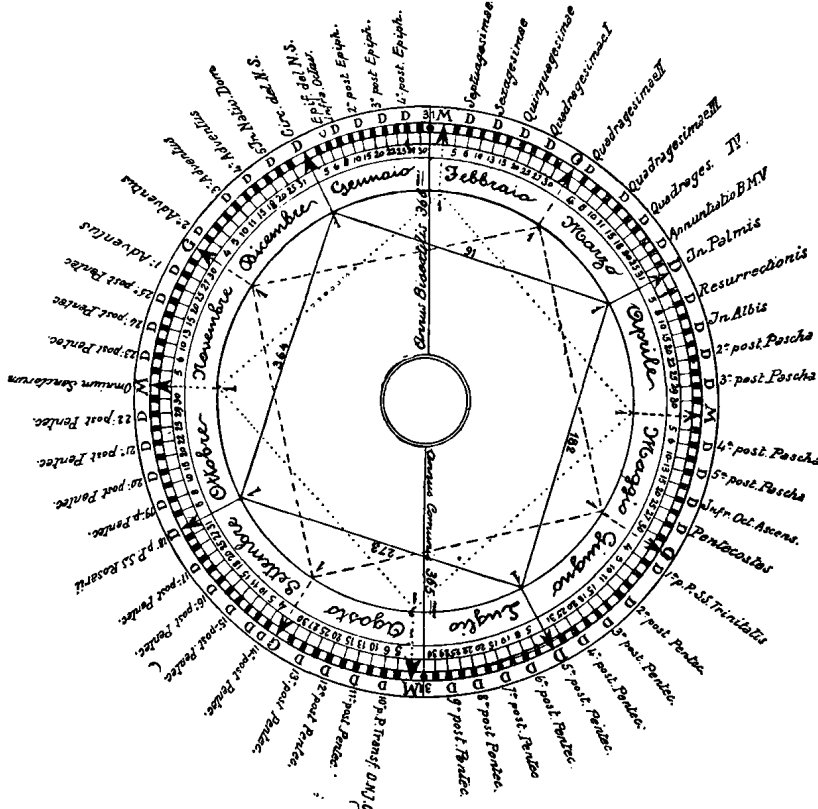

Ինչպէս, որ յօդուածադիրը Գերմանացոց հասարակաց կարծիքը կը պարզէր, որոնք աշխուժութեամբ կ'աշխատին շատ տարիներէ ի վեր այդ նպատակին համար, և յառաջ կը բերէր Երեսմէ ֆոն Ղէստ վարժէկ

մէկը զայն կէտիով սկսել կու տանք, պատմական և ծրարական ոչ արհամարհելի նկատումներով:

Հոս անցողակի այդ զուգարդարութիւնը նշանակելով լուսնեցիք մեր ընթերցողին ուշադրութիւնը բանազո-

Մշտնջենմատը Օրացոյց՝ Զատիկի անշարժ թուականով
Կարգադրութիւն կիրակիներու. — (Ձև Ա.):

ծրարները, որ որոնք անկողնի կողմէն ուսումնասիրելու չէին, բայց
կից փոխադրութիւն մը մերկնէին՝ որ հրատարակուած
էր անցեալ տարիի զանազան թերթերու մէջ, նախ «Բե-
նիկի-Կիւնի-Կիւնի»-ն, որ «Պրիմիթիւ»-ն և «Գրիգորիան
Տիւրքիստան»-ն և յետոյ Գրիգորիան «Կիւնի-Կիւնի»-ն
Միւս-Կիւնի»-ն և վերջապէս, «Պրիմիթիւ»-ն և
Միւս-Կիւնի տարածութիւնը յաջորդէր, որ վարժէկը Յու-
նական տարածութիւնը կ'սկսէր սկսել կու տայ, միւս կողմէն

զուրկան մը վրայ դարձնել, այլ միայն Ս. Հօր Խոսքի
հաստատելու համար՝ թէ անշարժ Զատիկի հարցը ոչ
միայն կ'իյնար կը հետաքրքրէ՝ այլ նաեւ լուսնային
ընկերութիւնը՝ շատ մը ինքնազգային դիտարկումներ
և անկողնական պատճառներու համար, և թէ այսինքն
ամէնքը վնասական պէտքեր կը զգան ունենալու անփոփոխ
տուամար մը Զատիկի անշարժ թուականով:

Այս վերաբերողութեան համադրումը հետզհետէ ընդ-

հանրական կը դառնայ, ուսկից առաջ կու գան զանազան ժաղերիներ՝ որ կ'առաջարկուին քննութիւնն են, քննարկուելու:

Այս նկատմամբ մեզ համար ամենամանկազին է «Գրէթերման դէշէլա-» յի դատաստանը, երբ ազնուօրէն ինքընկալելով մեր տառն անգլիկութիւնը՝ անոր կը կցէր հետեւել դատաստանը: «Պատկերազար» կան ցուցադրութիւնը ժամանակակցոյց տախտակի միջոցաւ՝ զայն ամենահասկանալի կ'ընէ. և ինքսակից հմ որ անտիքն է» (Թիւ 4-6. Յուլիս - Գիկտեմբեր 1912):

Կը յուսանք որ ետ ցուցադրուած նոր ժամանակա-ցոյց տախտակը՝ շինուած եկեղեցական տարւոյն լիա-կատար չըլնալով՝ կարենայ առկի զպաշտութիւնն և ճշգրտութիւն աւելցնել ժողգրին, և Գրէթերման Տէշէլա-դան կ'ըստուիք դատաստանն հաստատել:

Ձատիկ անշարժ թուականին Ալգրիի առաջին կամ երկրորդ կիբրիի հաստատուելը պատահամար չէ եղած, այլ կ'առաջարկ հաշուով մը՝ որով կարելի ըլլայ հաշ-տեցնել եկեղեցական տարին քաղաքականին հետ:

Ամպպիսի զազափար մը յանգուցն պիտի կարծուէր թէ՛ ունեցած ըլլալիցն նախընթաց անդիմադրելի են. զինսկութիւնն մը Նիկիոյ ժողովին մէջ:

Ամինուն ծանօթ է թէ Ս. Ժողովը մը ժյ. Կնոյն մէջ Ձատիկ այս երեւի ինչգորով զբաղած է, որ ծագած էր առաջնական ժամանակներէն Ս. Անիկոնական և Ս. Պրոքիլարգոս Ձմիւնեացոյցն մինչև, և յետոյ նորէն ձեռք առնուած՝ Վիկտոր Պապի միջոց, և զձա չէ որոշուած:

Որովհետև Հրեայք իրենց կ'ըլլ տալիս ամառն առա-նջընդորդը որը կը տեսնեն, այսինքն է լուսնային ամառն, (որուն տասնընդորդը որը զարնան գիշերահաւա-սարին կ'էնայն կամ անմիջապէս անկէ վերջն է), շատ մը քրիստոնեայ եկեղեցիներ կ'ուզէին որ Ձատիկը կի-րակի որ տոնուէր, այսինքն «Ի միաշարժան» յորում հանդիպելու Գրիգորի Յարութիւնը. ուրիշներ (հին-դէցիներ) ընդհակառակն երեւական ստիկութիւնն կը հետեւէին, չուզելով իսկի ի սպառ հաստատեցալ Հրեից նետ իրենց յարաբերութիւնը ի պատիւ Նիւտազմի ինկեղեցոյցն:

Կննոտ միեւնականութիւններ լուծելու և զայնթակդու-թիւնն զմերձ տալու համար՝ Ժողովքին հաշիւը վերջա-կանապէս ընդունեցան Յուլիան տաւմարը, որքան որ քաղաքական տարւոյն կը պատկանէր, ամանակելով նաեւ՝ թէ Ձատիկն օրը՝ պիտի ըլլար լուսնի լրանն մերձուոր կիրակին՝ որ զարնան գիշերահաւաարին կամ անկէ վերջն է՝ էնայն: Այսպէս քաղաքային տարին արեւային զարձաւ, իսկ եկեղեցականը լուսնային: Եւ որովհետ զի մին միւսին նետ հաշուցենն՝ Նիկիական Հարց ընդու-նեցան Մենթոնի շրջանը՝ այսինքն Ոսկեթիւնը, որուն ան-տեղութիւնները պիտի տեսնէք յաջորդաբար:

Կրեանք ցափել որ Նիկիոյ Ժողովին Հարց թիկունք ունենալով կայսերական (նիկիականութիւնը) իշխանու-թիւնը, զիմովին չլքին լուսնին, անիտիփոն կերպով Ձատիկն հաստատելով ապրիլի առաջին կամ երկրորդ կիրակին, վրան զի այդ հնով եկեղեցական տարին պիտի զուգահեռէր քաղաքականին հետ:

Նիսիանիական կերպով մը Ժողովքի տարին՝ որ էր 325ը՝ զարնան գիշերահաւաարը 21 մարտին հանդիպե-լու, որ մը՝ յորում զան հաստատեցին Հարց, սրբա-գրելով Յուլիան տաւմարի քանի մը թիկունքները, և ընդունելով Մենթոնի շրջանը՝ ունենալու համար Ձատ-կի տեսնուում մը՝ ամանափակուած, ընդմէջ 22 Մարտի և 9 Ապրիլի: Այդպիսի կարգադրութիւնն մը ունենալով հանդերձ իւր արժէքը, սակայն շատ դժուար երեցաւ զօրծնականին մէջ, և այդ՝ արեւու և լուսնի անհաւա-սար ընթացքին պատահաւոր՝ հանդէպ ամառն օրուան, Քիդանականին, միջ գիշերի կարելի պիտի ըլլայ լեցնել Նիկիոյ ժողովին թողուած պակասը. այսինքն նախ՝ պիտի կարենանք համահայեցելու եկեղեցական տարին քաղաքականին հետ. երկրորդ՝ պիտի կարենանք հաստատել Ձատիկը անմիջապէս զարնան գիշերահաւա-սարին վերջ՝ ապրիլի առաջին կամ երկրորդ կիրակին. և երրորդ՝ պիտի վերցնեն 3է օրերու շարունակալ տասնութիւնները, որ յառաջ կու գայ Վերադարձեալ (l'epacte) սիւսլ հաշիւներէն:

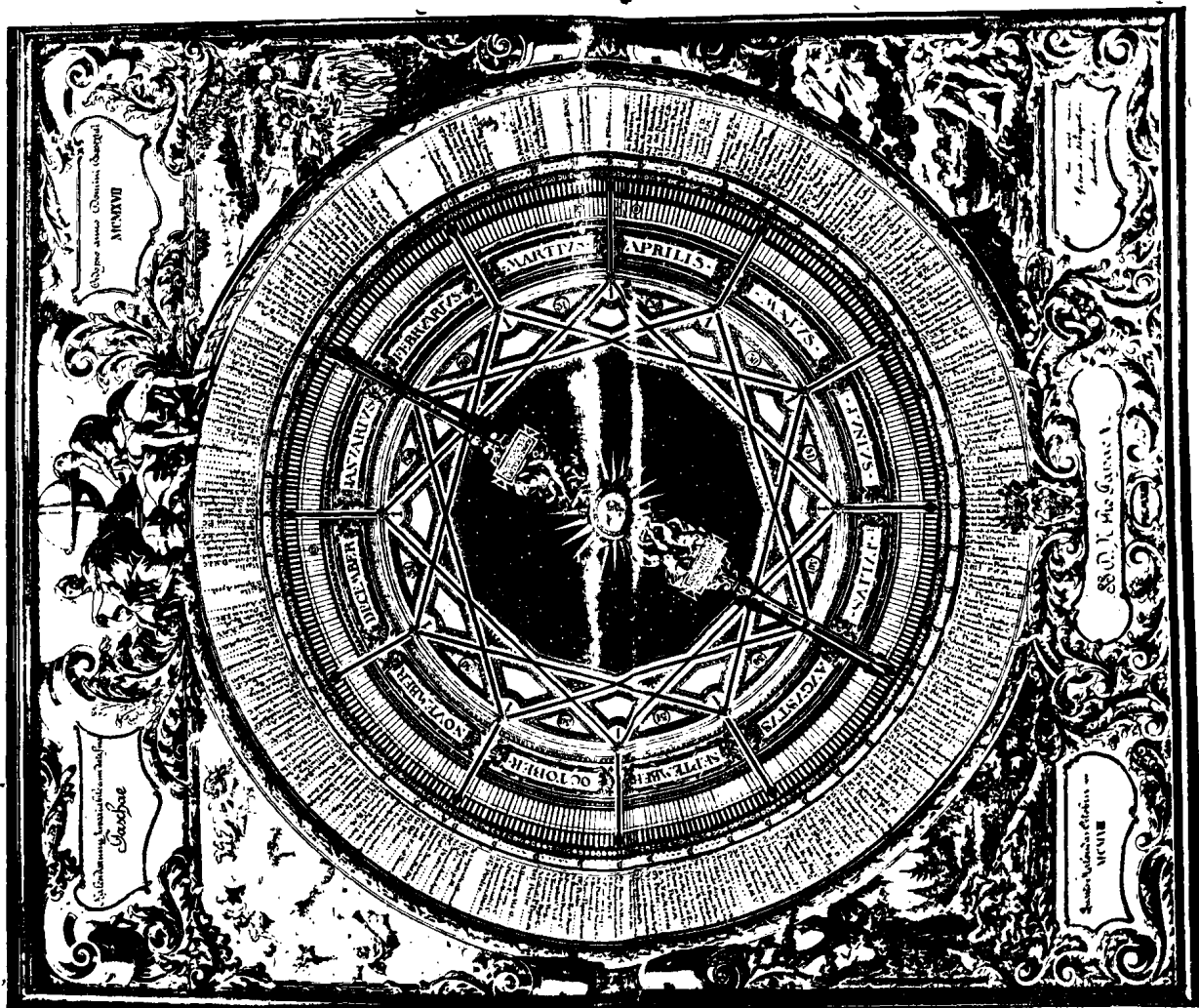
Տարւոյն՝ իբրեւ անփոփոխ կնիւ դնելով 364 օրերը՝ սեծաւ մասաւոր կատարեալադրեցինք այն դրութիւնը՝ որ ամենէն առկի կն ազգեր կը զօրածնէին: Առա-դաշտական գիտութիւնն մէջ ամենէն առկի զար-գացեալները Նիկիոյսինքն եղան, որոնք 360 օրերու անփոփոխ շրջան մ'ունենալով՝ տարին լրացնելու համար ամենէն զմերձ կ'աւելցնէին «հինգ լրացուցիչ օրեր» և նոյնը զօրածարեցին Յուլիան և Հոմոմայեցիք: Մեր առ-բերընթի Յուլիանական մէջ ընդհակառակն «չորս» օրե-րը անփոփոխ շրջանին մէջ ըաշխուած են և անոնց միայն «մէկ լրացուցիչ մը» էր մնայ, որուն նկատմամբ ալ կայ արգաքարացիք զարտադրութիւն մը:

Ճիշդն ըսելով, և ոչ այդ օրը զուրա թողուած է ամենէն, ինչպէս նշանակուած է Յուլիանական (Cadrant) վրայ, այլ լոկ «արտաքսուած է հոփնիական» որ պայ-մանական (conventionnel) ըլլալով՝ ամենեւին յարա-բերութիւն չունի երկնային շարժանքն հետ: Միանաւոր թէ գիտենք որ շաքաթը (7 օր) չէր մտնիր յունական օրացոյցին մէջ և ոչ ալ Հոմոմայեցոյցն:

Եթեմեակը ժողովմով երբայական է, կամ լաւ ևս եղելապաշտն է, և հաշիւն Դ. Դարուն՝ թեոքոստի ժա-մանակ մուտք գաւաւ է Հոմոմայե և հետեւապէս Նիկիոյն կրնայ արմարակի այս ամիս օրը իբրեւ տոն կամ յի-շատակ (festive կամ commemorative) մասնաւոր անուամբ մը, ըսյց պայմանաւ՝ որ միշտ կ'ըզիպցած է ինքնորին մնայ:

Նոյն կերպով կրնանք պատահաբանել նաև ամիս-ներու երեսուն օրուան քաժանման նկատմամբ, ամեն հոսմանի վերջը որ մը աւելցնելով, և այդ դրութիւնը մեզ կ'ընծայէ մոյն վրայ երեք աստիկութիւններ:

Նիսի լրացուցիչ չորս օրերը անփոփոխ շրջանի մաս կը կազմեն, երկրորդ՝ շրջանը (periode) ճշգրիտ չափ մ'է ամեն հոսմանի. և երրորդ՝ ամեն հոսմանի օրուան թիւն կը անմապատասխանէ 20, 30, 40 հոսմանի օրերու թիւնը հետ: Ինչպէս ուրիշ անգամ ըսած ենք, զոր օր. գիտնալով որ յունական 5ը կնիւշաթէ է, պիտի ըսենք

Մշտնջենաւոր օրացոյց՝ Զատկի անշարժ թուականով
 Կարգադրութիւն կիսակիներու և բոլոր օրերու սուրբերուն
 Ներկայացում և նուիրում հերթակէն առ Սրբ. Զահմանյապետ Պիոս Ժ. — (Ձև Բ.):
 (Առաջ Միտակած Ս. Ժողովի գործերն սեկ զարդ Է)

խոյնի թէ 5 ապրիլ, 5 յուլիս, և 5 նոյեմբերն ալ կնիզաբլի կ'իյնան, և այն:

Ընդհակառակն սասնաց այս համակարգութեան (diaposition) շաբաթներն հաշուելով՝ կարելի չէ յախորդ ամսոյն օրուան և թուոյն զուգարկալուծիմը տեղի ունենայ, ըլլայ 1^{օրն}, 2^{օրն}, 3^{օրն}:

Շարունակելով ներկայ նուսմական օրացոյցի ուսումնասիրութիւնը՝ նոր օրի մը անգարգարանութիւնը ըրի, որ թուական մտն է մերիինի, զատական ժամաւ նակը սահմանելու համար:

Եւ յիշուի, ևս ինքի արցոյցի. «Ի՜նչ կը նշանակեն եռթմաններորդ, վաթմաններդ յիսններդ (կիրակի) են... Առաջին զաղափարն այն է՝ թէ Եթմանաններդ կիրակէն Զատիկ 70ր օրն ըլլայ, ընդհակառակն ուրիշ բան չէ՝ բայց իթէ 61ր, նոյնքան ըսելու է նաեւ վաթմաններդ համար. մինչդեռ Յիսններակը կը համար պատահականէ հիշու Զատիկն առջի 50ր օրուան: Բայց միւս կողմանէ գիտնիք թէ Արուհացը կը թալկանայ 40 օրերէ, որքա՞ն Եկեղեցին ինչպէս կը տրամադրէր այն օրերը որ կ'անկայային: Ա. Գրիգոր Մ'օնն իւր հատերուն մէջ՝ յետ զանազան բացատրութեանց կ'ըզրակացնէ թէ Արուհացի օրերը 36 են, և այս 36 օրերուն մէջ, կ'ըսէ նա, մենք Աստուծոյ կը նուիրենք տարւել տասանօրդ-ները, ինչպէս կին օրինաց մէջ արմատեց տասանօրդը կու տային:

Ա. Գրիգորի այս բացատրութիւնէն կը նստի որ եկեղեցական տարին կը թալկանար 360 օրերէ, յաւել-յաւել 5 քրացոյցի օրերը, քրացնելու համար արեւային տարւոյն 365 օրերու շրջանը (eicle). Այս իրողութիւնէն կրնանք հզրակացնիլ թէ Ա. Գրիգորի ժամանակ ընդու-նուած էր ամիսը տասնհինկերու == (decadi) թաճնելու սովորութիւնը. և նոտեալար 50 օրերէն ճանելով 7ը կիրակի և 6 շաբաթ՝ յորս գում չէր պակտեր, կը ճալին 37օր: Ասպէս շաբաթն ալ Արուհացի մաս չէր կազմեր, վասն զի երկնայեան ժամերգութիւնը Յարութեան կի-րակէին մասն կը կազմէր, և այս կերպով Արուհացին համար 36 օր միայն կը ճալին:

Աստարակոյս այսպէս եղած ըլլալու էր նախնական Եկեղեցոյ սովորութիւնը մինչև Դ. դար, և ասոր ի հաստատութիւն կը յիշատակենք թէ Յոյնք ամիսը 3 տասնհինկերու կամ երեք տասնօրեայ շրջաններն էր բաժնէին: Նշանապէս միւր առաջարկած դրութեան եր-կու դիրութիւններ կ'ընծայէ այս բաժանումը:

Առաջին՝ թէ շրջանը (periode) հշգրեւ չափն է երեսներկայ ամսուան. երկրորդ՝ թէ տասնհինկ թիւը կապուած է ամսոյն օրուան թուոյն հետ, և անոր զա-ղափարն է որ յախորդաբար կը յիշեցնէ թիւերը (Ձև Ա.). զոր օր. տասնօրեային Եր անպատեաւ պէտք է որ ըլլայ ամսոյն 5^օ, 15^օ, 25^օ, այնպէս որ տասնին ինչ օրը զիտալով՝ շնչը կրնար սխալել յախորդ ամսոյն նոյն օրուան ճանդիպելու, մինչդեռ շաբաթ շաբաթ հա-շուելով չէ կարելի միտքը պակէլ շաբթուան օրը՝ յորում ամէն ամիս կը սկսի:

Հոովմայեցիք ընդհակառակն կը դործածէին ամսոյ բաժանում մը և օրերը հաշուելու թաւական կնոտոս և

ոչ նուազ կանոնաւոր ձև մը՝ որ շատ մը անտեղութիւններ և դժուարութիւններ տուած պիտի ըլլայ օտարական քրիստոնէիք ընկերութեան՝ որ կային Հռովմայ մէջ, և օրէ օր կազմակերպուելու վրայ էին:

Բայց մեր ինքնօրոյն դատաւրով՝ նախնական եկեղեցոյն տասնհինկերու գործածութեան վրայ, յայտնի է թէ ուրիշ կնիզով չէր կրնար ըլլալ, վասն զի Հռովմայ նախ, նաեւ եկեղեցոյն մէջ յոյն քրիստոնէիք թիւը զերա-կէն էր, և բոլոր ծէսը յունարէն կը կատարէին. Առտի անկարելի է որ այս քրիստոնէաները դժուար աճի հե-տեւէին և ընդունէին հովմէական օրացոյցին բաժանումը և թողորին իրենց ազգին սովորութիւնը, մեծանաւ-այսու արգիւրելու համար յարաբերութիւններ մը կամ չփոփոխէ՝ հեթանոսաց և Հրէից հետ, Թերեւս անշտին քրիստոնէութեան սկզբնաւորութիւնն իսկ, երբ Աստի-քի մէջ նոր կրօնից հետեւողները վճռեցին «քրիստո-նեայ» կոչուիլ, հաստատուեցաւ Զատիկը տօնել «միւս. շաբաթին» յետ զարեան գիշերահաւասարի լուսնոյ լրբ. ման՝ որ 21 մարտին կ'իյնայ, որ է սկիզբն 3 ռոս-նեակին. որով անոնք հաստատուեցին Զատիկը տօնելու Ապրիլ մէկին, որ օրը ամսոյն տասնհինկն առաջինն է, և 1^օ նոյնպէս հետամէնն՝ որ ամենամերձաւորն է Տեա-ռն մերոյ Յարութեան օրուան:

Անոնք իրենց օրացոյցը հետեւեալ կերպով կարգաւո-րեցին. սկսեալ Յունուար 1էն՝ տասնհինկերու դրու-թեան համեմատ՝ մինչև Ապրիլ 1 ինն տասնօրեաներ են, Հինգ նախընթաց տասնօրեաները կազմեցին Արու-հացի շրջանը, օրուն շուրս տասնօրեաները Արուհացի 40 օրերը, և ճալցած իրենց ինն տասնօրեայն շարքաւ-նայ շրջանը կամ Ասպէս շաբաթը:

Աստի սկիզբն առաւ կին տուամարի Յիսններդ (Quinquagesima), վաթմաներկի և Եթմանանիւրկի իւ-րակելով: Այս դրութիւնը ընկուեցաւ՝ ընակած է՝ Նի-կիոյ Ժողովուն վրէջ, երբոր մենն թեոզոսի թագաւորու-թեան ժամանակ և անկէ առաջ ալ գործածութեան մէջ մտաւ շաբաթական շրջանը: Կոստանդնուսիսի նշանա-նաւ՝ կիրակիսն սրբազան ճանչցուեցաւ և օր ճանդտի 321էն ի վեր, քրիստոնէաներին ալ առանց դժուարու-թեան ընդգրկեցին Ա. Գրիգ Եթմանի շրջանը, այլեւ չվախնալով նրէից զայլթաղուծիւնէն:

Թեւզէտ և ընկուած իր տասնօրեաններու դրութիւնը՝ Եկեղեցին պակէց անոր յիշատակը, ինչպէս որ այս-րուան սովորութեան մէջ կը տեսնուի, այնպէս որ Եթմանանիւն կիրակին ինն շաբաթ առաջ է Զատիկէն Անոր համար իբրեւ հետեւեալ մեր բոլոր ընտաներուն այս է՝ թէ անշարժ Զատիկ նոր ծրարելու բաժանելով Ապրիլի առաջին կամ երկրորդ կիրակին՝ նորութիւն մը չի ներմուծուի, այլ կը դաժանեց հին Եկեղեցոյ սովորութեան՝ պահելով շաբաթական շրջանը և կը հաշուեցնեն եկեղեցական տարին քաղաքականին հետ. կամ մէկ խօսքով ըսելով՝ Թողուլ լուսնոյ տարին և կազմել արեւային տարւոյ օրացոյցը:

Եւ ինչպէս Բնեդիկտոս ԺԻ մտադիր էր Հռովմեա-կան ժամակարգութեան արմատական վերանորոգութիւն մը ընելու՝ այսպէս կրնայ ըլլալ տարւոյն:

Հուս կը վերջանան կին ստեացոյցի փոփոխութիւնները։ Այս անգամային ստեղծումը կը համարենք որ ընդամենը ձախ է պայծառ կերպով ամբողջացողինք մեր ծրարէրէն թացատրութիւնը՝ որ նրա տարակուսեցող առանց ո՛ր և յառակութեան, այլ միայն նորութեան (variété) տեսքով « Բենեդիկտինոս ղոտրոն հոմոթին մի »։

Մեր նպատակն հղաւ տեղում մ'ալ ցուցնել մեր համաժողովութիւնը Նիկիոյ վճռոյն հետ՝ դրութեամբ հոմոթինեակի և կիրակներու՝ իբրեւ պատուիրեալ տօնի և հանգրտան տօնի, և միանգամայն սպառնացանելու թաղամիջի օգուտները հաստատուն և անփոփոխ ստեացոյցի մը՝ Չատիկի անշարժ թուականով համաձայն արեւային կամ քաղաքական տարւոյն։

Կը համարենք յաւալ թէ ուսումնասէրները մեր այս ծրագրին աւելի պարզ և աւելի բանաւոր պիտի դառնան քան այն դրութիւնները՝ զորս ի կիր արկեր են կին ժողովուրդները, որոնք ամէն գարուն մէջ փորձեցին նոր փոփոխութիւններով հաստատել իրենց սուրբ կամ քաղաքական տարւոյն անշարժ շրջան մը (ciclo)։ Մի և նոյն միջոց յայտնապէս դուրս պիտի ցայտէ այն տարբերութիւնը՝ որ կայ ընդ մէջ մեր ծրագրին և շարժական Չատիկի դրութեան, զոր հիմէ ընդունինք նոյն իսկ սահմանափակեալ շրջանի մը մէջ՝ սակայն միշտ ծանր անտեղութիւն անպակաս պիտի ըլլայ, և կողմը նուազանցելու զգալի կերպով ընդհանրական հեղինակութեամբ թէ՛ ստեղծուած ըստ հեղինակական կարգադրութեանց, իր տօներուն և հասարակաց զայտաւանաց, թէ՛ ըստ քաղաքական և դպրոցական կարգին թէ՛ ըստ միջազգային կրօնաւոր քաղաքական և վաճառականական գործերուն միջև բոլոր ազգաց և բոլոր երկրներուն, աշխարհադաստիարակն միայն միտեն տարբեր գիրքերով զետեղուած երկրագործին երեսը։

Միջնակի յանձն տանելով արմատական վերանորոգութիւն մը, անփոփոխ տուամարի դրութեամբ, Չատիկի անշարժ թուականով, մի անգամ ընդ միշտ համաձայնութեամբ ընդունելով և հաստատուելով թէ՛ հեղինակական և թէ՛ քաղաքական իշխանութիւններէն, այնուհետեւ այն պիտի շարունակուի անփոփոխ կերպով տասնեակ հարիւրաւոր դարերը՝ մինչև որ ստեղծաբանութիւնը ի հաշուի ունենալով ՝ Վ, Օ՛ = Ը, որ երկրիս թաւաժանէն ստալ կու գան, ամբողջական օր մը կաղմնուլ համար։

Եւ մենք կը մաղթենք մեր ընթերցողաց՝ որ այդ օրուան ծագումը տեսնեն։

Մթնոտաղային քան լի պիտի թաղ ըսելու՝ հիմէ ոչ « Արդ այս հարստութիւնն որ էսի է՝ լսեալ է, նոյն դարձեւ է Գիւլ և Բէ՛ Բե՛ Բե՛ Բե՛ Բե՛ »։

Հ. Գ. ՆԱԶԱԿՅԵՏԵԱՆ
Թրգմ. Իտալէ Հ. Ե. ՓԵՂԵԿԵԱՆ

ԳԵՌՈՐԳ ԳԵՆԱՆԵԱՆ

(Շար. տես Բազմ. 1922 էջ 871)

6. Օտարագրի երաժիշտներու գնահատութիւնները։

Գեորգի ստոյգ Վիրրոսոյ մ'ըլլալուն իբր ապացոյց՝ աւելորդ չենք համարիր հետեւեալ վկայութիւնները սողելու։

Ինեոս Ֆրանսէի մէջ տրուած Նուա-գացոյթինէ վերջ Adinolfi անուն իտալացի հեղինակ — երաժիշտ դաշնակահարը հիածումով կը կրկնէր.

« Bravo! Bravo! questo ragazzo è un talento! ».

(Կեցցէ՛, կեցցէ՛, այս պատանին տաղանդ մ'է)։

Երգիչնահար Della Tola կը հաւատար. « Այս նուագաժողովին անակնկալ մ'էր. այս պատանին հաճեալ մ'է »։

Միայն ջուլթակահար M. Romano Գեորգին նուագաժողովեան տօնն Սինտինի վերոյիշեալ կտորին տրոհումները (portions) ի ձեռին՝ ուշադրութեամբ հետեւէ վերջ, սաստկածայն Bravo! Bravo! Bravo! գոչելով կը ծափահարէր. ի վերջ Զոյ Գեորգին և իր Ուսուցչապետ հարազատներուն ցոյց տալով տրոհումները ուրախակցութեամբ կ'արտայայտուէր՝ թէ այն ամենադժուարին հեղինակութիւնը նուագաժողով համար՝ պէտք էր ջուլթակահար մը արտաքուր կարգի կարողութեան տէր ըլլալ։

Ուրիշ ուսուցիչ մը Ջուլթակի, Albert Braun, նուագաժողովին վերջ Գեորգին գովեստներ ընելով՝ կը մաղթէր որ իր մասնահնչողին մէջ յարատեւելուն սատարեն ծնողքն ու Մանդրոյ Յարութիւնը՝ մարդ-կուլթան հշանաւոր ջուլթակահար մը ընծայելու համար։

Կատարեալ մարդ մը երեք քան լաւ պէտք է զուգակշռէ. մարմինը, զգացումը, միտածութիւնը։

ՄԱՆԻԿԵԱՆՅԱՆ